

İHKMEYK İNFEKSİYON HASTALIKLARI VE KLİNİK
MİKROBİYOLOJİ EĞİTİM VE YETERLİK KURULU

BİREYSEL AKREDİTASYON: ULUSLARARASI STANDARTLAR IŞIĞINDA İHKMEYK YETERLİK SINAVININ BUGÜNÜ VE GELECEĞİ

İHKMEYK II. DÖNEM SINAV KOMİSYONU ADINA

Dr. Umut Devrim BİNAY

Yapay zeka
desteklidir

Sunum Planı

- **Neden Bireysel Akreditasyon?**
- **Uluslararası Standartlar**
- **Yeterlik Sınavının Bugünü**
- **Yeterlik Sınavının Geleceği**

Neden Bireysel Akreditasyon?

- İHKMEYK Yeterlik Sınavı Türkiye'de uzmanlık yetkisinin yerine geçen bir sınav değildir.
- Bireysel mesleki yeterliği değerlendiren, uzmanlık eğitiminin çıktısını ölçen, ulusal standardizasyonu destekleyen ve gelecekte uluslararası tanınırlığı artırabilecek stratejik bir kalite güvence aracıdır.
- Bugün yalnızca bir sınavı değil, alanımızın kalite kültürünü konuşuyoruz.

Bireysel
Yeterlik

Eğitim
Çıktısı

Ulusal
Standart

Uluslararası
Tanınırlık

Uzmanlık \neq Bireysel Yeterlik

UZMANLIK

- Uzmanlık eğitiminin tamamlanması
- Hukuki çalışma yetkisi
- Zorunlu & yasal zorunluluk
- Türk Tabipleri Birliđi tescili
- Tek seferlik belge

\neq

YETERLİK

- Yapılandırılmış & standart değerlendirme
- Mesleki yeterliğin kanıtı
- Şeffaf & ölçme ilkelerine uygun
- Kalite güvence aracı
- Sürekli mesleki gelişim kültürü

Küresel Board Sistemleri ve Türkiye'nin Konumu

Sistem / Bölge	Yasal Çalışma Lisansı	Mesleki Süreklilik / Kariyer Şartı	Akademik Görünürlük ve Kalite Standartı
ABD	[−] Hukuki lisans değil	✓ Fiili zorunluluk (Hastane/Sigorta)	✓ Merkezi standart
Birleşik Krallık / Avustralya	✓ Fellowship parçası	✓ Kariyer basamağı	✓ Prestij ve yetkinlik
Avrupa (UEMS)	[−] Ulusal tanınma esas	✓ Mesleki hareketlilik	✓ Standardizasyon
Türkiye (İHKMEYK)	[−] Tescil yerine geçmez	✓ Gelişen gereklilik	✓ En güçlü ulusal kalite göstergesi

Türkiye, **Avrupa modeliyle uyumludur**; zorunlu ruhsat değil, iyi uzmanlık eğitiminin en görünür bireysel kanıtıdır.

Yeterlik Sınavının Bugünü

Yeterlik Sınavı Uygulama Rehberi

Rehberde Vurgulanan Temel İlkeler

Şeffaflık

Eşitlik

Adalet

Güvenilirlik

Gizlilik

Sürdürülebilirlik

Ulusal Geçerlilik

TTB-TUYEK Uyumu

Sınav Neyi Ölçer?

- Klinik akıl yürütme & eleştirel düşünme
- Problem çözme & karar verme becerisi
- Kanıta dayalı uygulama yetkinliği
- Etik duyarlılık & liderlik

Belirtke Tablosu: Sınavın Omurgası

Yapısal Çerçeve

100

toplam soru

25

konu başlığı

4

soru / konu başlığı

Haladyna yaklaşımıyla uyumlu
standart sınav tasarımı

Zorluk & Bilişsel Düzey Dağılımı

Kolay

%20

Orta

%50

Zor

%30

Bilişsel Düzeyler:

Hatırlama

Anlama

Uygulama

Analiz

Değerlendirme

Belirtke tablosu; konu dağılımını, bilişsel düzeyleri ve zorluk dengesini görünür kılan yapılandırılmış bir ölçme aracıdır.

TUKMOS çekirdek eğitim müfredatının en az %70'i sınav kapsamında temsil edilmektedir.

Teorik Sınav Yapısı ve Soru Kalitesi

Sınav Formatı

- 5 seçenekli, tek doğru yanıtı ÇSS
- 100–150 soru (Komisyon kararı)
- 1–1.5 dk/soru süre
- Yanlış cevap puan kaybettirmez
- %20 kolay / %50 orta / %30 zor
- TTB-UDEK/TUYEK standartları

Soru Kalitesi için 3 Kritik Unsur

1

Eğitici Desteği

Soru yazarlarının ölçme-değerlendirme konusunda desteklenmesi

2

Soru Havuzu

Konu, bilişsel düzey, zorluk ve madde rasyoneli ile yapılandırılmış havuz

3

Madde Analizi

Her sınav sonrası madde güçlüğü ve ayırt edicilik analizi

Önceliğimiz soru sayısını değil, soru niteliğini artırmaktır.

OSCE: Klinik Yetkinliğin Gerçek Ölçümü

OSCE Nedir?

- Nesnel Yapılandırılmış Klinik Sınav
- 4–6 istasyon
- Yapılandırılmış rubriklerle değerlendirme
- Gerçek klinik senaryolar

Örnek OSCE İstasyonları

Kan Kültürü

Kan kültürü sonucunu klinik bağlamda yorumlama

Cerrahi Profilaksi

Antibiyotik profilaksi hatasını fark etme ve yönetimi

Bağışıklığı Baskılanmış Hasta

Ateş yaklaşımını yapılandırma ve tanı algoritması

Sağlık Çalışanı Teması

Temas değerlendirme ve korunma protokolü

Salgın Şüphesi

İlk adımları planlama ve enfeksiyon kontrolü

OSCE bileşeninin güçlenmesi, bireysel akreditasyonun gerçek hayattaki görünürlüğünü artıracaktır.

Güvenlik, Gizlilik ve Sürdürülebilirlik

Güvenlik Önlemleri

- Soru havuzuna erişim kısıtlaması
- Gizlilik ve paylaşmama taahhüdü
- Sunucu güvenliği & yedekleme
- Oturum logları kayıt sistemi
- Rastgele soru dağıtımı
- Algoritmik şık yerleşimi

Madde Analizi

- Madde gücü analizi
- Ayırt edicilik indeksi hesabı
- Aşırı kolay/zor soruların revizyonu
- Yılda en az 1 kez havuz gözden geçirme
- Aday geri bildirimleri değerlendirme

Resertifikasyon: Yeterliđin Güncellenmesi

Şeffaf

Adil

Uygulanabilir

Resertifikasyon için 3 Yol

Yol 1

Tam Sınav

Teorik + uygulamalı yeterlik sınavına girip başarılı olmak

Yol 2

Teorik + STE/SMG

Teorik sınav başarısı + son 5 yılda en az 100 STE/SMG kredi puanı

Yol 3

Sadece STE/SMG

Son 5 yılda en az 150 STE/SMG kredi puanı (dengeli dağılım)

Bugünden Geleceğe: Üç Dönemli Plan

Kısa Vade

Görünürlük & Farkındalık

- Rehber ve belirtke tablosunun görünürlüğünü artırma
- Adaylara kapsam şeffaflığı
- Eğiticilere soru yazım desteği

Orta Vade

Standardizasyon & Entegrasyon

- Soru bankasını genişletme
- Vaka temelli soru oranını artırma
- Kurumsal-bireysel akreditasyon köprüsü kurma

Uzun Vade

Tanınırlık & Uluslararasılaşma

- Akademik kariyerde görünürlük
- Eğitici yetkinliğiyle ilişkilendirme
- Uluslararası standartlarla karşılaştırılabilirlik
- İngilizce belge & UEMS tescili

Yeterlik Sınavının Değerini Artırmak İçin 4 Öneri

1

Akademik CV Görünürlüğü

Yeterlik belgesinin akademik özgeçmişlerde daha belirgin biçimde yer alması teşvik edilmeli

2

Eğitici Kalite Göstergesi

Eğitim kurumlarında eğitici kadrolar için yeterlik belgesi güçlü bir kalite kriteri olarak kabul görmeli

3

Aktif Katılım Teşviki

Yeterlik belgesi olan uzmanların İHKMEYK ve dernek faaliyetlerinde aktif rol alması desteklenmeli

4

Dijital & Erişilebilir Sistem

Resertifikasyon sisteminin sürekli mesleki gelişimle uyumlu yapıda uygulanması

Geleceğin IH&KM Uzmanı Hangi Becerilere Sahip Olmalı?

Temel Uzmanlık

- İnfeksiyon hastalıkları
- Antibiyotik bilgisi ve AYP
- Mikrobiyolojik tanı yöntemleri
- Klinik yönetim becerisi

Gelişen Alanlar

- AMD ile mücadele
- Hızlı tanı testleri
- Moleküler sonuç yorumlama
- YZ destekli karar sistemleri

Liderlik & Halk Sağlığı

- İnfeksiyon kontrolü liderliği
- Salgın yönetimi
- One Health yaklaşımı
- Bilgi kirliliğiyle mücadele

Belirtke tablosu yaşayan bir doküman olmalıdır. Sınav, geçmişi ölçerken geleceği de işaret etmelidir.

Elimizdeki 3 Güçlü Araç

1

Yeterlik Sınavı Uygulama Rehberi

Güncel ve ayrıntılı; şeffaflık, eşitlik ve güvenilirlik ilkeleri üzerine inşa edilmiş

2

Belirtke Tablosu

Konu kapsamını, bilişsel düzeyi ve zorluk dağılımını görünür kılan yapılandırılmış çerçeve

3

Resertifika Taslağı

Yeterlik belgesini sürekli mesleki gelişimle ilişkilendiren 5 yıllık güncelleme sistemi

3 Ana Mesaj

1 Uzmanlık tescili çalışma yetkisini, yeterlik sınavı mesleki standardı temsil eder.

2 İHKMEYK Yeterlik Sınavı'nın gücü; TTB-UDEK/TUYEK uyumlu, şeffaf, adil ve güvenilir ölçme sisteminden gelir.

3 Hedefimiz daha çok sınav değil; daha iyi uzman, daha güçlü eğitim ve daha güvenilir sağlık için ortak kalite dili.

Yeterlik Sınavı;

bir son nokta değil,

sürekli gelişen bir mesleki kalite yolculuğunun başlangıcıdır.

Teşekkür ederim.